

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/154/2016
Identifikačné číslo spisu: 6113200727
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6113200727.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T. Y., bývajúceho v Z., 2/ Ing. Y. W., bývajúceho v X., obaja zastúpení JUDr. Jánom Kasenčákom, advokátom so sídlom v Žiline, Juraja Fándlyho 2163/7, proti žalovanému WOODCOTE Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Stará Vajnorská 37, IČO: 31 404 367, zastúpeného advokátskou kanceláriou Právny dom - advokáti, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Stoličková 4, IČO: 36 857 793, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17C/8/2013, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. mája 2016 sp. zn. 14Co/1031/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 10. júna 2014 č.k. 17C/8/2013-151 konanie o zrušenie rozsudku Obchodného súdu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Obchodný súd s.r.o., Námestie 15, Banská Bystrica, IČO: 36 858 102 zo dňa 11. decembra 2012, sp. zn. OS 98/2012 (ďalej len „Stály rozhodcovský súd“) z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“) zastavil podľa § 96 ods. 1 O.s.p.; návrh žalobcov 1/, 2/ o zrušenie rozsudku Obchodného súdu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Obchodný súd s.r.o., Námestie 15, Banská Bystrica, IČO: 36 858 102 zo dňa 11. decembra 2012, sp. zn. OS 98/2012 z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. zamietol. Žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 494,17 € do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu žalovaného. Zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že žalobcovia v konaní nepreukázali ich nesúhlas s prejednávaním sporov týkajúcich sa ich ako ručiteľov v rozhodcovskom konaní na základe dokumentu Uznanie záväzku z 26. apríla 2011 (ďalej len „uznanie záväzku“) a ani ich tvrdenie, že dokument podpísali s výhradou, aby sa ich podpisy nachádzali pred rozhodcovskou doložkou, pričom ani z uznania záväzku nevyplývalo, že by mali k rozhodcovskej doložke výhrady. Pokiaľ sa žalobcovia domáhali zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej

doložky v dokumente Rámcová kúpna zmluva č. 2011/PMA/10-107 z 24. januára 2011 (ďalej len „rámcová kúpna zmluva“) a v dokumente Ubezpečenie pre predávajúceho zo dňa 28. júla 2011 (ďalej len „ubezpečenie pre predávajúceho“) tieto dôvody súd neakceptoval, pretože ich žalobcovia podľa § 21 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. v rozhodcovskom konaní nenamietali pri prvom úkone vo veci samej a neplatnosť rozhodcovskej doložky v týchto dokumentoch hodnoverným spôsobom nepreukázali. V dokumente ubezpečenie pre predávajúceho totiž žalobcovia v článku III. dali súhlas s prejednaním a rozhodnutím nároku žalovaného ako predávajúceho podľa článku IX. bod 10 rámcovej kúpnej zmluvy, t.j. v rozhodcovskom konaní. K námietke nedostatku písomnej formy súd uviedol, že uzavretie rozhodcovskej zmluvy pri dodržaní písomnej formy v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. nevyžaduje, aby akceptácia návrhu na uzavretie zmluvy bola obsiahnutá na tej istej listine. Pokiaľ išlo o neplatnosť rozhodcovskej doložky v rámcovej kúpnej zmluve, žalobcovia ju bližšie neodôvodnili. O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Na odvolanie žalobcov Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 31. mája 2016 sp. zn. 14Co/1031/2014 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby a náhrade trov konania potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými, ako aj právnymi závermi súdu prvej inštancie a v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie jeho rozhodnutia, ktoré považoval za súladné s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukázal na dokument uznanie záväzku, z ktorého bodu 4 vyplýva, že podpísaný štatutárny orgán alebo spoločník dlžníka, ako fyzická osoba, veriteľovi vo vlastnom mene vyhlasuje, že ak dlžník riadne a včas nesplní ktorúkoľvek svoju povinnosť vyplývajúcu z uznania v zmysle § 303 Obchodného zákonníka v plnej výške, uspokojí tento veriteľov nárok. Uvedený doklad je podpísaný oboma žalobcami, pričom v bode V. riešenie sporov bolo dohodnuté takým spôsobom, že všetky spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú, predložia na rozhodnutie rozhodcovskému súdu. K námietke žalobcov, ktorí spochybňovali uzavretú rozhodcovskú doložku z dôvodu, že podpisy sú uvedené pred bodom V., v ktorom sa riešila práve otázka rozhodcovskej doložky, odvolací súd konštatoval, že takúto dohodu obaja žalobcovia ako konatelia obchodnej spoločnosti vo vlastnom mene ako fyzické osoby riadnym spôsobom podpísali, aj keď v spodnej časti je pečiatka obchodnej spoločnosti. Uviedol ďalej, že po uvedenom uznaní záväzku bol oboma žalobcami ako fyzickými osobami uzatvorený ďalší dokument ubezpečenie pre predávajúceho, v ktorom žalobcovia súhlasili s prejednaním a rozhodnutím sporov spôsobom podľa čl. IX, bod 10 rámcovej zmluvy, t.j. v rozhodcovskom konaní. Túto okolnosť vyhodnotil správne aj rozhodcovský súd.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie obaja žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) a navrhli napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, alternatívne napadnuté rozhodnutie zmeniť. Dovolanie odôvodnili ustanovením § 420 písm. f/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a ustanovením § 421 písm. a/ CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu). Dovolatelia namietali, že ak súdy oboch stupňov prijali záver, že rozhodcovská doložka bola dojednaná kombináciou dokumentov „uznanie záväzku“ z 26. apríla 2011 a „ubezpečenie pre predávajúceho“ z 28. júla 2011 a vytkli žalobcom, že pri prvom úkone - žalobnej odpovedi nenamietali platnosť „ubezpečenia pre predávajúceho“, týmto nesprávnym procesným postupom znemožnili žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa názoru žalobcov je nesprávny právny názor súdov oboch stupňov, že ubezpečenie pre predávajúceho, ktoré nie je podpísané oboma zmluvnými stranami, resp. nie je podpísané žalovaným, zakladá právomoc rozhodcovského súdu prejednávať a rozhodovať spory medzi stranami sporu. K odklonu odvolacieho súdu pri rozhodovaní sporu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu tak došlo s poukazom na uznesenie najvyššieho súdu z 30. novembra 2011 sp. zn. 2 Cdo 245/2010 (tiež uznesenie sp. zn. Obdo V 73/2003), v ktorom najvyšší súd prijal záver, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané obidvoma zmluvnými stranami, je neplatná pre nedostatok písomnej formy. Podľa najvyššieho súdu nestačí, ak je rozhodcovská doložka obsiahnutá len v prílohe zmluvy, a to ani vtedy, ak na túto prílohu

zmluva pred podpismi strán odkazuje. Okrem toho, že ubezpečenie pre predávajúceho ako príloha rámcovej kúpnej zmluvy nebolo podpísané žalovaným, absentujú v ňom aj ostatné náležitosti platne uzatvorenej rozhodcovskej doložky alebo rozhodcovskej zmluvy, pretože neobsahuje výslovne uvedený záväzok účastníkov zmluvy podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, ale len odkaz na všeobecný názov typu zmluvy - kúpnej zmluvy a jej čl. IX bod 10 bez toho, aby bola presne identifikovaná. Vo vzťahu k dokumentu uznanie záväzku poukázali dovolatelia na rozhodnutia rovnakého súdu prvej inštancie, najmä odvolacieho súdu sp. zn. 13Co/135/2012 v obdobnej veci týkajúcej sa žalovanej, v ktorých tieto sudy dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu absencie prejavu vôle konateľov spoločnosti ako ručiteľov podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pre prípad riešenia sporov vzniknutých z takéhoto ručiteľského záväzku s poukazom na to, že rozhodcovská doložka bola podpísaná len spoločnosťou ako takou a nie konateľmi ako fyzickými osobami, pre ktoré miesto na podpis sa nachádzalo výslovne len za článkom predchádzajúcim rozhodcovskej doložke. Zároveň zaujali názor, že samotný odkaz na súhlas s článkom obsahujúcim rozhodcovskú doložku nie je možné považovať za riadne uzatvorenú rozhodcovskú dohodu. Žalobcovia žiadali o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia rozhodcovského súdu.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania. Podľa neho žalobcovia účelovo argumentujú dovolacím dôvodom uvedeným v § 421 CSP bez toho, aby konkrétne uviedli, v čom presne spočíva nesprávne právne posúdenie veci a zároveň v čom vidia túto nesprávnosť. Z dovolania však táto podstatná náležitosť dovolania nevyplýva. Ďalej podľa neho žalobcami citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/245/2010 nie je vhodné, nakoľko sa týka skutkovo iného prípadu a s predmetom tohto sporu nesúvisí. Vzhľadom na to považuje tvrdenia žalobcov v dovolaní za účelové.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Procesné účinky teda dovolanie vyvolalo po tomto dni. Podmienky, za ktorých možno podať dovolanie (a účinky vyvolané podaním dovolania), bolo preto potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014). súdu (viď

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To

znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolací súd v súvislosti s podaním žalobcov označené ako „čiastočné späťvzatie dovolania, a to v rozsahu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP“ vzhľadom na vydané uznesenie občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017 sp. zn. 1VCdo 2/2017 konštatuje, že dovolací súd na daný dovolací dôvod uplatnený žalobcami prihliadol aj napriek ich podaniu, a to z dôvodu existencie neskoršie vydaného uznesenia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo 1/2018, v zmysle ktorého kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 CSP a § 421 CSP je prípustná. Žalobcovia v čase podania dovolania a následne svojho doplňujúceho podania o vydaní neskoršieho rozhodnutia majúceho odlišný názor na otázku kumulácie dôvodov nemohli viesť.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Súčasťou práva na spravodlivý proces nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

14. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

15. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

16. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je

výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. K obdobnému právnomu názoru, i keď vo vzťahu k § 237 ods. 1 O.s.p., dospel najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach (viď 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016); výslovne to však uviedol aj v niektorých rozhodnutiach, v ktorých aplikoval už právnu úpravu dovolania obsiahnutú v CSP (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017).

17. Z obsahu dovolania vyplýva, že k dovolateľmi tvrdenému porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP malo dôjsť tým, že „Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení platnosti rozhodcovskej doložky (alebo rozhodcovskej zmluvy) na str. 12 rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že ...žalobcovia 1/, 2/ v rozhodcovskom konaní pri prvom úkone, t.j. v žalobnej odpovedi nenamietali neplatnosť rozhodcovskej doložky...a v dokumente „Ubezpečenie pre predávajúceho zo dňa 28.07.2011 a konaní hodnoverným spôsobom nepreukázali neplatnosť rozhodcovskej doložky v týchto dokumentoch“. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd však prehliadli, že tento dokument žalobcom v rozhodcovskom konaní nebol predložený, preto sa proti obsahu tohto dokumentu v rozhodcovskom konaní nemohli brániť. V tomto smere poukazuje právny zástupca žalobcov na obsah sprievodného listu Obchodného súdu, stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Obchodný súd s.r.o., Námestie SNP 15, 974 01 Banská Bystrica (ďalej len ako „rozhodcovský súd“), v ktorom nie je identifikovaný dokument označený ako „Ubezpečenie pre predávajúceho zo dňa 28.07.2011 podpísaný žalobcami 1/, 2/. Právny zástupca žalobcov taktiež poukazuje na odôvodnenie rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu, ktorý na st. 6 a 7 vyslovene uvádza, ktorými listinami sa oboznámil. Ak preto súd prvej inštancie a odvolací súd prijali záver, že rozhodcovská doložka bola dojednaná kombináciou dokumentov „uznanie záväzku“ zo dňa 26.04.2011 a „ubezpečenie pre predávajúceho“ zo dňa 28.07.2011, a vytkli žalobcom, že pri prvom úkone - žalobnej odpovedi nenamietali platnosť „ubezpečenie pre predávajúceho“, súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

18. Argumentácia žalobcov, ktorou zdôvodňujú vadu zmätočnosti konania, smeruje spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci súdmi. Pokiaľ totiž dovolatelia namietajú, že súdy vyvodili vecne nesprávny právny záver, že rozhodcovská doložka bola dojednaná kombináciou dokumentov „uznanie záväzku“ a „ubezpečenie pre predávajúceho“ a žalobcovia pri prvom úkone - žalobnej odpovedi nenamietali platnosť „ubezpečenia pre predávajúceho“, ide z hľadiska obsahového nie o námietky týkajúce sa procesného postupu súdov (v zmysle procedúry prejednávania veci), ale o námietky týkajúce sa právneho posúdenia (právnych záverov súdov), na ktorom založili súdy svoje rozhodnutia. Najvyšší súd už ale podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/202 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8ECdo 170/2014). Na tom zotrval aj aktuálny judikát R 24/2017.

19. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

20. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného sporového konania. Vytýkaná nesprávnosť právneho posúdenia nie je procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

21. Pre úplnosť považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods.

1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

22. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, najvyšší súd ho podľa § 447 písm. c/ CSP v tejto časti odmietol.

23. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

24. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny.

25. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzuje dovolateľ z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky.

26. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

27. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Pre právnu otázku, ktorú má na mysli toto ustanovenie, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných

rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3 Cdo 6/2017, 6 Cdo 21/2017). Z uvedeného je zrejmé, že pod pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu nemožno zahrnúť rozhodnutia krajských či okresných súdov Slovenskej republiky (preto sa dovolací súd tou časťou dovolania, v ktorej dovolatelia poukazovali na rozhodnutia okresných a krajských súdov nezaoberal). Nastolená otázka musí byť zároveň odvolacím súdom riešená a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie.

28. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števcík M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017).

29. Pre účely tohto dovolacieho konania považuje dovolací súd za potrebné uviesť nasledovné. Z obsahu spisu vyplýva, že obchodnoprávne vzťahy medzi stranami sporu boli riešené troma dokumentmi na seba vecne i časovo nadväzujúcimi; 1/ základný dokument rámcová kúpna zmluva č. 2011/PMA/10-107 z 24. januára 2011 pokrývajúci obchodnoprávny rámec vzťahov medzi žalovaným a spoločnosťou JAKA - stavebno-obchodná spoločnosť, s.r.o., (podpísaná žalobcami z pozície konateľov), 2/ Uznanie záväzku vyplývajúceho z rámcovej kúpnej zmluvy spoločnosťou JAKA ako dlžníkom z 26. apríla 2011 zároveň obsahujúce v čl. IV. vznik ručiteľského záväzku žalobcov v prospech žalovanej (§ 303 Obchodného zákonníka), 3/ Ubezpečenie pre predávajúceho z 28. júla 2011, podpísané žalobcami ako ručiteľmi. Ručiteľský záväzok žalobcov ako fyzických osôb bol súčasťou dokumentu uznanie záväzku z 26. apríla 2011, ktorý ale následne zanikol privatívnou nováciou a bol nahradený novým záväzkom na základe dokumentu ubezpečenie pre predávajúceho.

29.1. Z rozhodcovského rozsudku Obchodného súdu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Obchodný súd s.r.o., Námestie 15, Banská Bystrica, IČO: 36 858 102, zo dňa 11. decembra 2012, sp. zn. OS 98/2012 vyplýva, že svoju právomoc rozhodnúť v spore vyvodzoval z dvoch dokumentov, a to rámcovej kúpnej zmluvy a uznania záväzku, ktoré boli žalovaným predložené ako listinné dôkazy preukazujúce jeho právny nárok na dlžnú sumu voči žalobcom ako aj záväzok strán podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Dokument ubezpečenie pre predávajúceho nebol žalovaným v rozhodcovskom konaní predložený, a preto z neho rozhodcovský súd pri skúmaní svojej právomoci vo veci konať ani nemohol vychádzať. Svoj záver o právomoci vo veci konať založil na podľa jeho názoru platne uzatvorenej rozhodcovskej doložke, ktorá bola súčasťou dokumentu uznanie dlhu. Skutočnosť, že dokument ubezpečenie záväzku pre predávajúceho nebol v konaní predložený, nebránil žalobcom, ktorý tento dokument uzatvárali a mali o ňom vedomosť, namietať ho v rozhodcovskom konaní a tak preukázať svoje tvrdenia o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vo veci konať. Je logické, že aj námietky žalobcov v rozhodcovskom konaní preto smerovali voči rozhodcovskej doložke obsiahnutej v dokumente uznanie dlhu a následne tieto námietky boli aj podkladom pre podanie žaloby v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

30. V prejednávanej veci súdy oboch inštancií zhodne založili svoje rozhodnutia na dvoch dôvodoch ústiacich v záver o nedôvodnosti podanej žaloby a platnosti dojednanej rozhodcovskej doložky, a to, že: (1) dokument uznanie záväzku obsahuje platne dojednanú rozhodcovskú doložku v súlade s § 3, 4 zákona č. 244/2002 Z.z., (2) námietky žalobcov týkajúce sa platnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v dokumentoch rámcová kúpna zmluva a ubezpečenie záväzku nebolo možné prejednať, pretože ich

neuplatnili podľa § 21 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. v rozhodcovskom konaní pri prvom úkone.

31. Dovolací súd v súvislosti s vyššie uvedeným pripomína, že rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 278/2010), lebo prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska predmetu konania jeden celok (podobne vid' tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 53/2017, 2 Cdo 318/2015, 3 Cdo 20/2017, 4 Cdo 285/2015, 5 Cdo 11/2016, 6 Cdo 63/2016, 7 Cdo 35/2017 a 8 Cdo 5/2017). I keď sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zameril na otázky týkajúce sa platnosti rozhodcovskej doložky v dokumente uznanie záväzku, nič to nemení na tej skutočnosti, že súdy oboch inšancií zhodne dospeli k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť aj preto, že žalobcovia neuplatnili svoje námietky proti platnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v rámcovej kúpnej zmluve a v ubezpečení predávajúceho (§ 21 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z.). Uvedené potvrdzuje aj samotné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd uviedol, že námietky vznesené v odvolaní boli správne vyriešené už súdom prvej inšancie, pričom v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inšancie v celom rozsahu. Postup odvolacieho súdu podľa tohto ustanovenia bol pritom podmienený stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvoinštančného súdu v plnom rozsahu, čím sa jeho odôvodnenie stalo imanentnou súčasťou odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

32. Správnosť záveru súdov, že námietky žalobcov týkajúce sa platnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v dokumentoch rámcová kúpna zmluva a ubezpečenie záväzku nebolo možné prejednať, pretože ich neuplatnili podľa § 21 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. v rozhodcovskom konaní pri prvom úkone, dovolatelia vo svojom dovolaní nenamietali a ani netvrdili, že by v tejto právnej otázke došlo zo strany súdov k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Prítom ale tento záver bol jedným z dvoch kľúčových dôvodov zamietnutia žaloby a samostatným dôvodom pre zamietnutie žaloby práve vo vzťahu k žalobcami namietaným otázkam platnosti rozhodcovskej doložky v dokumente ubezpečenie pre predávajúceho, ktorých riešenia súdmi zároveň dovolatelia považovali za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe.

33. V rozhodnutiach dovolacieho súdu, na ktoré poukázali dovolatelia (sp. zn. 2 Cdo 245/2010, sp. zn. Obdo V 73/2003), aby doložili odklon odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nebola riešená otázka výkladu a aplikácie ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., ani podmienenia úspechu žaloby v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku založenej na inom dôvode, resp. iných skutkových okolnostiach, než boli uplatnené v námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy uplatnenej v rozhodcovskom konaní pri prvom úkone vo veci samej. Dovolací súd tak na podklade podaného dovolania nemohol preskúmať správnosť záveru súdov, že námietky žalobcov týkajúce sa platnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v dokumentoch rámcová kúpna zmluva a ubezpečenie záväzku nebolo možné prejednať, pretože ich neuplatnili podľa § 21 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. v rozhodcovskom konaní pri prvom úkone; ktorá skutočnosť zároveň bráni dovolaciemu súdu v preskúmaní dovolacích námietok predostretých dovolateľmi v dovolaní vo vzťahu k otázkam platnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v dokumente ubezpečenie pre predávajúceho. Aj keby totiž dovolací súd prípadne dospel k názoru, že námietky dovolateľov v tomto smere sú dôvodné a záveru, že zo strany súdov došlo k odklonu od ustálenej judikatúry v otázkach nastolených dovolateľmi, záver súdov, že tieto námietky v konaní nebolo možné prejednať pre ich neuplatnenie v rozhodcovskom konaní, by ostal nedotknutý, v dôsledku čoho by dovolanie nebolo spôsobilé privodiť pre dovolateľov priaznivejšiu procesnú situáciu (zrušenie alebo zmenu dovolaním napadnutého rozhodnutia).

34. Pokiaľ ide o druhú časť dovolania, v ktorej dovolatelia napádali správnosť právneho záveru súdov o platnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v dokumente uznanie záväzku, je potrebné uviesť, že v tejto časti dovolatelia nevymedzili právnu otázku a ani neoznačili ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľov riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd pri jej riešení odklonil od ustálenej

rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo doposiaľ riešená nebola (viď najvyšší súd sp. zn. 6 Cdo 182/2017). Vo vzťahu k rozhodcovskej doložke obsiahnutej v dokumente uznanie dlhu dovolateľa bez toho, aby vymedzili konkrétnu právnu otázku spôsobom uvedeným v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP len poukázali na rozhodovaciu prax rovnakého súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 9C/187/2011 a odcitovali niektoré pasáže odôvodnení týchto rozhodnutí, ktoré považovali za relevantné, pričom zdôraznili, že v tomto konaní súdy rozhodli opačne, t.j. vyslovili neplatnosť rozhodcovskej doložky, následkom čoho zrušili rozhodcovský rozsudok vydaný na jej základe. K tomu dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že ako už bolo bližšie vysvetlené v bode 27, za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu nie je možné považovať rozhodnutia krajských či okresných súdov Slovenskej republiky, preto bol odkaz dovolateľov na rozhodnutia súdov nižších stupňov v obdobnej veci irelevantný vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Už v minulosti totiž najvyšší súd vysvetlil, že až do ustálenia rozhodovacej praxe súdov v určitých prípadoch nie je vylúčená existencia odlišnej rozhodovacej činnosti súdov nižších stupňov, preto môže nastať situácia kedy budú súbežne popri sebe stáť aj rozhodnutia, ktoré k riešeniu určitej otázky alebo problematiky neprístupujú úplne identicky.

35. Napokon samostatným dôvodom pre odmietnutie podaného dovolania by bola aj tá skutočnosť, že dovolanie v prejednávanej veci podané podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa netýkalo takej právnej otázky, ktorá bola odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí riešená a ktorá bola základom pre jeho rozhodnutie. Podstatou rozhodnutia súdov nižších stupňov v spore odvíjajúcom sa od skutkových a právnych otázok, na ktorých bola žaloba založená, t.j. námietky neexistencie rozhodcovskej doložky v dokumente uznanie dlhu pre absenciu podpisu žalobcov ako ručiteľov, bol právny záver, že žalobcovia neunesli v konaní dôkazné bremeno tvrdenia ich nesúhlasu s prejednávaním sporov týkajúcich sa ich ako ručiteľov v rozhodcovskom konaní na základe dokumentu uznanie záväzku a ani ich tvrdenie, že dokument podpísali s výhradou, aby sa ich podpisy nachádzali pred rozhodcovskou doložkou. Dovolanie žalobcov bolo ale založené na iných, nových právnych a skutkových otázkach, t.j. námietkach neplatnosti rozhodcovskej doložky pre nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej doložky (absenciu podpisu žalovanej) a nedostatok podstatných náležitostí rozhodcovskej doložky, ktoré otázky neboli podstatou rozhodnutia súdov nižších stupňov a pokiaľ nimi boli čiastočne riešené tak len okrajovo.

36. So zreteľom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcov z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyplýva. Vzhľadom na to ich dovolanie ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

37. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.